

Bestuurs- rapportage II

2018

Inhoudsopgave

1. Aanbieding en samenvatting 3

1.1 Aanbieding en leeswijzer 3

1.2 Samenvatting..... 4

2. Programmatoelichtingen 5

1. Burger en bestuur 6

2. Veiligheid 7

3. Jeugd en onderwijs 8

4. Leefbaarheid..... 10

5. Zorg, arbeid en inkomen..... 12

6. Economische zaken 14

7. Afval 15

8. Openbare ruimte 16

9. Bouwen en wonen..... 21

3. Algemene dekkingsmiddelen, ondersteunende producten en kostenplaatsen..... 27

Algemene dekkingsmiddelen 28

Ondersteunende producten 29

Kostenplaatsen..... 30

4. Overige rapportage onderwerpen..... 31

Personeel..... 32

Sociaal Domein 33

Rijksinfra 33

Subsidies..... 33

Grondexploitatie..... 35

Kapitaallasten 36

Onvoorzien..... 36

5. Investeringsprogramma 37

Overige rapportage onderwerpen

Bijlage I: Mutaties programmabegroting 2018..... 39

Bijlage II: Afkortingenlijst 42

I. Aanbieding en samenvatting

I.1 Aanbieding en leeswijzer

Hierbij bieden wij u de tweede bestuursrapportage (Burap-II) 2018 aan. In deze Burap worden de verwachte beleidsmatige en budgettaire afwijkingen ten opzichte van de begroting 2018 gemeld. Eind september werd de meerjarenbegroting 2019-2022 aan uw raad aangeboden. De consequenties van de septembercirculaire 2018 zijn verwerkt. Deze zijn recent via een RIB aan de raad gemeld en maken onderdeel uit van deze 2^e Bestuursrapportage.

In hoofdstuk 1 is de bijstelling van de jaareindeverwachting 2018 per programma vermeld en een overzicht met de grootste afwijkingen.

In hoofdstuk 2 zijn per programma de beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen toegelicht en is een nadere toelichting opgenomen op de budgettaire afwijkingen.

In hoofdstuk 3 is een toelichting opgenomen op de algemene dekkingsmiddelen en de ondersteunende activiteiten.

Naast de beleidsmatige ontwikkelingen en de bijstelling van de jaareindeverwachting (JEV) wordt in deze Burap ook aandacht besteed aan enkele specifiek in de financiële verordening genoemde onderwerpen en de voortgang van het investeringsprogramma (hoofdstuk 4).

De mutaties in deze Burap II 2018 zijn per saldo € 161.207 voordelig. Hierdoor wijzigt het begrotingsresultaat van € 190.714 nadelig naar € 29.507 nadelig.

Wij vragen uw raad om in te stemmen met de uit deze bestuursrapportage voortkomende begrotingswijziging.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. H.C. de Visch Eybergen

R.J. van de Mortel

I.2 Samenvatting

Effecten programmabegroting 2018

Mutaties Burap <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Program	Reserves	Mutatie
Programma 1: Burger en bestuur	-78	0	-78
Programma 2: Veiligheid	24	0	24
Programma 3: Jeugd en onderwijs	41	0	41
Programma 4: Leefbaarheid	-225	150	-75
Programma 5: Zorg, arbeid en inkomen	75	0	75
Programma 6: Economische zaken	6	0	6
Programma 7: Afval	-105	0	-105
Programma 8: Openbare ruimte	42	-13	29
Programma 8: Rijksinfra	597	-597	0
Programma 9: Bouwen en wonen	1.297	-601	696
Algemene dekkingsmiddelen			
Uitkeringen gemeentefonds	43	0	43
Lokale heffingen	-134	0	-134
Overhead	-26	0	-26
Kostenplaatsen	-335	0	-335
Mutaties	1.222	-1.061	161

Belangrijkste afwijkingen <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018
Pensioenverplichting voormalig wethouders	-54
Eindafrekening Jeugdzorg 2016 en 2017	52
Rijksbijdrage Bijstandsbesluit Zelfstandigen	-100
Doorbetaling uitvoering WSW klassiek	-160
Huishoudelijke hulp	150
Eigen bijdragen huishoudelijke hulp	-75
Rijksuitkering inkomensvoorzieningen	175
Onderhoud elementenverharding	75
Rioolheffing grootverbruik	-318
Egalisatievoorziening riolering	336
Leges omgevingsvergunningen	655
OZB gebruikersheffing niet-woningen	-209
Stelpost taakstellingen uitkering gemeentefonds	150
Meicirculaire gemeentefonds	438
Septembecirculaire gemeentefonds	-545
Clustervoorziening Het Kwartier	-60
Capaciteit omgevingsvergunningen	-200
Afval	-105
Overige afwijkingen	-43
Mutaties Burap II	161

2. Programmatieoelichten

I. Burger en bestuur

Wat is de status van de activiteiten?

Geen afwijkingen

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>		<i>Bedrag</i>
Bestuursorganen		
Vanwege de formatieve uitbreiding van het college nemen de salariskosten toe.		-24
Voor het afdekken van wachtgeld gerelateerde verplichtingen voor personeel en politieke ambtsdragers is een voorziening gevormd. Bij de begroting is een (meerjarige) inschatting gemaakt van de benodigde omvang van de voorziening. Door ontwikkelingen blijkt het beroep op deze wachtgeldvoorziening hoger te zijn.		-54
Mutatie programmabudget		-78
Verrekening met reserves		0
Saldo		-78

2. Veiligheid

Wat is de status van de activiteiten?

Geen afwijkingen

Toelichting

<i>Bedragen $\times$ € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>	<i>Bedrag</i>
Brandweer en rampenbestrijding	
Door afrekeningen van de Veiligheidsregio over voorgaande jaren verwachten we een overschot van € 24.000.	24
Mutatie programmabudget	24
Verrekening met reserves	0
Saldo	24

3. Jeugd en onderwijs

Wat is de status van de activiteiten?

Activiteiten van product: Onderwijsbeleid	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Opstellen van een nieuw kader Voor- en Vroegschoolse Educatie.	Dit in het verlengde van wijzigingen in het Rijksbeleid. Hierin betrekken we ook de peuteropvang.
Wanneer	Status omschrijving
4e kwartaal	Niet haalbaar
Status toelichting	
Het is niet meer nodig een nieuw gemeentelijk kader op te stellen. De aangepaste wettelijke kaders vanuit het onderwijsachterstandenbeleid, waarvan de uitvoering ligt bij Peuterspeelzalen Vught, worden al voorbereid en uitgewerkt in de budgetsubsidie van 2019.	
Activiteiten van product: Onderwijshuisvesting	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Realiseren uitbreiding De Zwengel	Start van de bouw begin 2018.
Wanneer	Status omschrijving
2e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
Vanwege recente ontwikkelingen (nieuwe prognoses en marktwerking) wordt er in gezamenlijkheid met Zuiderbos bekeken hoe dit door vertaald wordt in het ontwerp van de accommodatie.	
Activiteiten van product: Onderwijshuisvesting	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Actualiseren verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs	Op basis van een aantal wijzigingen door de VNG.
Wanneer	Status omschrijving
2e kwartaal	Niet haalbaar
Status toelichting	
De modelverordening van de VNG wordt verwacht in het 4e kwartaal.	

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>	<i>Bedrag</i>
Onderwijshuisvesting	
Als gevolg van gestegen leerlingaantallen zijn de kosten voor gymvoorziening Zuiderbos hoger.	-11
Jeugdhulp	
Inmiddels hebben wij de afrekening van 's-Hertogenbosch over de inkoop van de jeugdzorg 2016 en 2017 ontvangen. Deze blijkt € 51.827 lager uit te komen dan verwacht bij de opmaak van de jaarrekening 2017.	52
Mutatie programmabudget	41
Verrekening met reserves	0
Saldo	41

4. Leefbaarheid

Wat is de status van de activiteiten?

Activiteiten van product: Sport	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Uitwerken van het integrale plan voor sportpark Bergenshuizen.	Ontwikkeling accommodatie S.V. Real Lunet 4e kwartaal Ontwikkeling accommodatie Zwaluw V.F.C. Na 2018 Verbetering landschappelijke kwaliteit 2e kwartaal Verbetering speelmogelijkheden 2e kwartaal Verduurzaming sportpark 4e kwartaal Betrekken individuele sporters bij sportpark Na 2018 Ondersteuning samenwerking tussen verenigingen Doorlopend
Wanneer	Status omschrijving
Jaar begroting	Bijsturen
Status toelichting	
Conform planning voor alle onderdelen, behalve de verduurzaming van sportpark Bergenshuizen, verbetering landschappelijke kwaliteit en speelmogelijkheden. De verbetering van landschappelijke kwaliteit en speelmogelijkheden was voorzien in het tweede kwartaal van 2018. De integrale afweging van het accommodatieplan van Zwaluw V.F.C. wordt in januari 2019 verwacht. Daarna wordt verder invulling gegeven aan de verbetering van de landschappelijke kwaliteit en speelmogelijkheden.	
Activiteiten van product: Sport	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Realiseren van een extra gymaccommodatie centrum Vught.	De beweegzaal bij de Springplank.
Wanneer	Status omschrijving
4e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
Diverse omstandigheden zoals marktwerking, een noodzakelijke bijstelling van de inkoopstrategie en archeologisch onderzoek, is het niet haalbaar om de gymnastiekaccommodatie op te leveren in het vierde kwartaal van 2018. De planning is bijgesteld naar het derde kwartaal van 2019.	
Activiteiten van product: Sport	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Begeleiden regionaal proces, met als eerste speerpunt behoud voldoende zwemwater.	Na sluiting van het zwembad bij Reinier van Arkel onderzoeken we de mogelijkheden om de vraag naar extra zwemwater in regionaal verband op te pakken.
Wanneer	Status omschrijving
Jaar begroting	Niet haalbaar
Status toelichting	
We hebben de mogelijkheden onderzocht om samen met de gemeente 's-Hertogenbosch extra zwemwater te realiseren in 's-Hertogenbosch West. De lokale Vughtse zwemvereniging heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan zwemwater op de voorgenomen locatie. Hierdoor zijn wij genoodzaakt af te zien van een gezamenlijke inspanning om te komen tot een nieuw zwembad in stadsdeel West. Inmiddels heeft het Bossche gemeentebestuur in haar bestuursakkoord aangegeven dat het toevoegen van nieuw zwemwater in stadsdeel West in de huidige bestuursperiode niet realistisch is.	

Activiteiten van product: Gezondheidsbeleid	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Aandacht geven aan gezondheid in aanpak Omgevingswet.	Gezondheid en de GGD betrekken bij de implementatie van de omgevingswet.
Wanneer	Status omschrijving
Jaar begroting	Niet haalbaar
Status toelichting	
Omgevingswet is uitgesteld tot 2021.	

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>	Bedrag
Kunst & Cultuur	
Met betrekking tot het proces subsidie afbouw budgetsubsidie De Speeldoos zijn extra advocaatkosten gemaakt.	-15
Aan het Nationale Monumentenkamp Vught is een incidentele bijdrage verstrekt.	-150
Gemeentelijke accommodaties	
Bij ingebruikname van het JJC Elzenberg is er afgesproken dat de gemeente voor vier jaar de exploitatietekorten dekt. In de eerste burap 2018 is er een tekort gemeld over het eerste half jaar. Dit tekort neemt toe met € 36.000. Met ingang van 2019 komen er nieuwe afspraken (afhankelijk van raadsbesluit).	-36
Beheer sportaccommodaties	
Gymzaal De Kwebben is vanaf augustus 2018 gesloten. Hiermee vervallen de huuropbrengsten en kosten.	-5
Vanaf augustus 2018 is de sportzaal Lidwina gesloten. Hiermee vervallen de huurinkomsten.	-18
Mutatie programmabudget	-225
Verrekening met reserves	
De subsidie voor NMKV wordt gedekt uit de Algemene reserve.	150
Saldo	-75

5. Zorg, arbeid en inkomen

Wat is de status van de activiteiten?

Activiteiten van product: WMO (inclusief zilveren kracht)	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Uitvoeren regiovisie Beschermd Wonen.	De regiovisie Beschermd Wonen vraagt lokale uitrol in de Meierijgemeenten. Lokaal zetten gemeenten in op: - Het voorkomen van (onnodige) instroom in de opvang en beschermd wonen. - Flexibele woonvormen, waarbij scheiden van wonen en zorg het uitgangspunt vormt en zorg indien nodig gemakkelijk op- of afgeschaald kan worden, zonder dat de cliënt hoeft te verhuizen. - Besluitvorming over een voorziening voor Langdurig Verblijf in de Meierij.
Wanneer	Status omschrijving
1e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
Besluitvorming in regionaal verband over een voorziening voor Langdurig Verblijf in de Meierij heeft nog niet plaatsgevonden.	
Activiteiten van product: Maatschappelijke begeleiding vergunninghouders	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Bieden van huisvesting aan vergunninghouders.	Woonwijze stelt indien nodig 20 woningen beschikbaar aan vergunninghouders.
Wanneer	Status omschrijving
2e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
De verwachting is dat alle aan Vught gekoppelde statushouders gehuisvest worden. Daarvoor zijn waarschijnlijk geen 20 woningen nodig.	

Toelichting

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)		Bedrag
Bijstandsverlening/inkomensvoorzieningen		
Bij het berekenen van de bijdrage aan de gemeenten voor de uitvoering van de regeling Bijstand besluit zelfstandigen gaat het Rijk er vanuit dat gemeenten standaard een normbedrag aan eigen inkomsten (bijvoorbeeld aflossingen op verstrekte kredieten) hebben. Dit normbedrag kort ze standaard op de bijdrage aan de gemeenten. Dit ongeacht of deze gemeentelijke inkomsten er ook daadwerkelijk zijn. Daar voor onze gemeente dit soort inkomsten in 2018 minimaal zijn en het Rijk er toch vanuit gaat dat we deze hebben, betekent dit een niet geraamde korting op de bijdrage van het Rijk voor deze regeling. Meerdere gemeenten lopen tegen deze onbedoelde effecten van de normering aan. De VNG is met het ministerie van SZW in overleg voor herziening van de financieringssysteem.		-100

Op 1 oktober heeft het ministerie van SoZaWe de definitieve rijksbijdrage aan de gemeenten voor de inkomensvoorzieningen voor 2018 gepubliceerd. Het landelijke budget is fors omhoog bijgesteld onder andere door hogere aantallen uitkeringsgerechtigden en de instroom van statushouders. Voor onze gemeente betekent dit een hogere rijksbijdrage van € 174.711.	+175
Armoede en schuldenbeleid	
Ons Meedoen beleid is zodanig effectief en gericht op de doelgroep dat er meer gebruik van wordt gemaakt dan eerder ingeschat.	-15
Re-integratie en Participatievoorzieningen	
De bonus voor beschut werk wordt 1 op 1 uitbetaald aan WSD. Dit is een regionale afspraak vanuit de GR. De bonus is wel al geraamd, maar de doorbetaling nog niet. Daarnaast ontvangen wij van de WSD een dividend-uitkering van € 88.000 voor re-integratietrajecten. Deze opbrengst was niet begroot.	53
Sociale Werkvoorziening	
De decentralisatie-uitkering die we in het Gemeentefonds ontvangen voor de uitvoering van de Wsw klassiek, betalen we 1 op 1 door aan de WSD. Deze uitkering is in de meicirculaire verhoogd met € 159.606. Daar tegenover deze hogere lasten in gelijke mate baten bij de algemene middelen staan, is deze wijziging budgettair neutraal.	-160
Maatwerkvoorzieningen WMO	
Grotere deelname aan de collectieve zorgverzekering minima (open eind regeling).	-13
Er is een afname van het aantal inwoners dat gebruik maakt van PGB Huishoudelijke Hulp.	30
Het aantal aanvragen Huishoudelijke Hulp is lager dan verwacht. Wel wordt nog rekening gehouden met een indexatie vanaf oktober 2018 van het uurtarief Huishoudelijke Hulp voor gecontracteerde aanbieders met 4% conform contractafspraken en de nieuwe CAO VVT.	150
In het eerste half jaar ligt het aantal aanvragen voor woonvoorzieningen lager dan begroot. Daarom wordt voor dit jaar een onderschrijding verwacht van het budget.	30
Door onder andere een afname van de klanten met Huishoudelijke Hulp, nemen de eigen bijdragen af.	-75
Mutatie programmabudget	+74
Verrekening met reserves	
	0
Saldo	+75

6. Economische zaken

Wat is de status van de activiteiten?

Activiteiten van product: Industrie en handel	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Ontwikkelen van het merk Vught.	In een beschrijving vastleggen wat de identiteit en de positie van Vught als merk zijn. Als trekker geven we hier met een select gezelschap van primaire belanghebbenden invulling aan.
Wanneer	Status omschrijving
2e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
Bezoekvught.nl wordt als merk ingezet voor verdere recreatieve en toeristische ontwikkelingen.	
Activiteiten van product: Industrie en handel	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Ontwikkelen van het centrum.	Vanuit regie en participatie stimuleren van de ambities tot een toekomstbestendig bloeiend en bruisend centrum. We gaan de constructie met het centrummanagement evalueren en waar nodig wijzigen. (2e kwartaal). We maken in samenspraak met belanghebbenden een bidbook voor Vught (centrum). (3e kwartaal).
Wanneer	Status omschrijving
2e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
De eerste twee activiteiten zijn gerealiseerd. De derde activiteit is nog niet uitgevoerd, omdat het project CPO nog niet gerealiseerd is.	

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>		<i>Bedrag</i>
Industrie en handel		
De opbrengsten uit reclameheffingen zijn naar verwachting lager. Dit heeft als gevolg dat er minder doorbetaald kan worden aan het centrummanagement.		6
Mutatie programmabudget		6
Verrekening met reserves		0
Saldo		6

7. Afval

Wat is de status van de activiteiten?

Geen afwijkingen

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>	<i>Bedrag</i>
Afvalverwijdering	
Het brandbaar afval is in de laatste jaren fors gedaald. In de begroting is echter rekening gehouden met een nog grotere daling van het restafval.	-10
Er is een lagere opbrengst voor papier door het wegvallen van de afzetmarkt China.	-45
Er worden structureel meer plasticzakken gebruikt door beter scheidingsgedrag. De aankoopkosten stijgen hierdoor. De afvalstoffenheffing is een doelbelasting en wordt 100% kostendekkend begroot. Tegenvallers in de uitvoering kunnen worden gedekt uit een egalisatievoorziening of komen ten laste van de algemene middelen. Omdat in de gemeente Vught de egalisatievoorziening tot 0 is teruggebracht komen deze kosten ten laste van de algemene middelen.	-20
De kosten voor het ophalen van huisvuil en papier zijn hoger door de toegepaste indexering.	-18
De kosten op de milieustraat zijn per saldo € 12.000 hoger dan geraamd. Oorzaken zijn meer afvaltransporten, hogere verwerkingskosten, lagere containerhuur en hogere marktprijzen voor afvalstromen.	-12
Mutatie programmabudget	-105
Verrekening met reserves	0
Saldo	-105

8. Openbare ruimte

Wat is de status van de activiteiten?

Activiteiten van product:		Verharding en verlichting	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Gebiedsgericht en specifiek onderhoud van de verharding en de verlichting.		Voor de gebiedsgerichte projecten wordt verwezen naar par. 2.4. (riolering). De MOR projecten pakken we verspreid over 2018 op. Sectoraal richten we ons primair op het onderhoud van asfaltwegen en fietspaden en stroken. We vervangen lampen met hoge vermogens (SOX) door energie zuinigere verlichting.	
Wanneer		Status omschrijving	
Jaar begroting		Bijsturen	
Status toelichting			
Naast onderhoud van asfaltwegen en fietspaden en stroken hebben wij ons ook gericht op onderhoud van de elementenverharding. De aanbesteding en gedeeltelijke uitvoering hiervan vindt plaats in het vierde kwartaal van 2018.			
Activiteiten van product:		Verharding en verlichting	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Actualiseren van het beheerplan openbare verlichting.			
Wanneer		Status omschrijving	
2e kwartaal		Bijsturen	
Status toelichting			
Vooruitlopend op het beheerplan is een keuze notitie opgesteld waarin verschillende onderhoud opties voor de verlichting zijn uitgewerkt. Voor de realisatie van de oplossing, die het beste bij de ambitie uit coalitieakkoord aansluit, zijn extra middelen gevraagd in de programmabegroting. In afwachting van de vaststelling van de programmabegroting is het opstellen van beheerplan uitgesteld.			
Activiteiten van product:		Groen en spelen	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Uitvoeren acties uit de evaluatie Toegankelijkheid landgoederen		Dit doen we samen met de Natuur- en Milieugroep Vught .	
Wanneer		Status omschrijving	
2e kwartaal		Bijsturen	
Status toelichting			
Half juli is een ambitiekaart opgesteld voor mogelijke routes over landgoederen. Na het zomerreces zal bestuurlijk de verdere marsroute bepaald worden.			
Activiteiten van product:		Groen en spelen	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Uitvoeren van acties uit de notitie biodiversiteit.		Eind 2017 is de notitie biodiversiteit gereed. Voortkomende acties worden uitgevoerd in 2018.	
Wanneer		Status omschrijving	

Ie kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
Acties worden het gehele jaar uitgevoerd. In 2018 is op diverse plaatsen het maaibeheer omgezet van frequent maaien naar extensief beheer om een meer bloemrijke berm te krijgen. Er worden ook maatregelen in 2019 uitgevoerd zoals aanplant biologische bloembollen, opstarten traject stapstenen in Vught Zuid (deelproject Brabantlaan) en het treffen van voorzieningen voor de eekhoorns in Vughtse parken.	
Activiteiten van product: Groen en spelen	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Uitvoeren stormcompensatie.	Bomen aanplanten ter compensatie van stormschade 2011 conform opgestelde kaart met potentiële locaties.
Wanneer	Status omschrijving
Ie kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
In het eerste kwartaal zijn circa 100 bomen aangeplant. In het vierde kwartaal gaan we bomen aanplanten om uitvoering te geven aan de compensatie van de stormschade 2011.	
Activiteiten van product: Riolering	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
We zetten de middelen van het gemeentelijk rioleringsplan voor de uitvoering van de gebiedsgerichte en specifieke projecten in de buitenruimte.	Met deze gebiedsgerichte projecten vervangen en verbeteren we de riolering. Waar nodig ook de wegen, de verkeerssituatie, de openbare verlichting en het groen: -Boxtelseweg -Grote Gent, inclusief verbeteren hoofdwegenstructuur -Leeuwensteinlaan en omgeving -Emmasingel en omgeving (in voorbereiding) -Baarzenstraat -Diverse lokale maatregelen tegen wateroverlast en voor waterberging We baggeren diverse waterpartijen. We verbeteren daarnaast diverse waterpartijen om wateroverlast tegen te gaan.
Wanneer	Status omschrijving
Jaar begroting	Bijsturen
Status toelichting	
Project Boxtelseweg-Grote Gent loopt vertraging op door procedure rondom de kapvergunning voor de bruine beuk.	
Activiteiten van product: Riolering	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Berekenen en uitvoeren optimalisaties rioleringssysteem gerelateerd aan ontwikkelingen.	De aanpassingen aan rijksinfra en de (woningbouw) ontwikkelingen geven kansen voor verbetering van de riolering.
Wanneer	Status omschrijving
Jaar begroting	Bijsturen
Status toelichting	
De besluitvorming van Rijksinfra loopt vertraging op. Dit betekent dan ook dat de mogelijke kansen en effecten nog niet inzichtelijk zijn.	
Activiteiten van product: Verkeer	

Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Realiseren Hoofdwegenstructuur.		Met de herinrichting van de Boxtelseweg/Grote Gent/Maurickplein geven we invulling aan de realisatie van de hoofdwegenstructuur.	
Wanneer		Status omschrijving	
2e kwartaal		Bijsturen	
Status toelichting			
In tweede kwartaal zijn de werkzaamheden aan de Grote Gent afgerond. In vierde kwartaal is gestart met de werkzaamheden van het project Maurickplein-Boxtelseweg. Het gaat daarbij om het gedeelte Nachtegaalslaantje-Dr. Hillenlaan. Het gedeelte Dr. Hillenlaan-Maurickplein-Grote Gent staat gepland voor 2019.			
Activiteiten van product:		Verkeer	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Realiseren hoofdfietsnetwerk.		Fase 2 Postweg. Asfalteren fietspad met inachtneming kwaliteitseisen uit het VVP 2014-2018.	
Wanneer		Status omschrijving	
3e kwartaal		Bijsturen	
Status toelichting			
Fase 2 (gedeelte tussen rotonde Poortlaan en Kampdijklaan) is pas uit te voeren nadat de bouwwerkzaamheden van De Kamers I klaar zijn. Verwachting is dat dit in 2019 pas plaatsvindt. De bouwrijp werkzaamheden voor Kamers I starten namelijk pas in derde kwartaal, de bouwwerkzaamheden van de woningen start naar verwachting in de vierde kwartaal.			
Activiteiten van product:		Verkeer	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Actualiseren Verkeer en Vervoerplan.			
Wanneer		Status omschrijving	
3e kwartaal		Bijsturen	
Status toelichting			
In vierde kwartaal is gestart met de actualisatie van het beleid- en structuurdocument van het Verkeer en Vervoerplan. Dit document bevat de beleidskaders voor de korte/middellange termijn. Het document is gereed eind dit jaar, in eerste kwartaal wordt het document aangeboden aan de Raad.			

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>	<i>Bedrag</i>
Verharding en verlichting	
De voorraad wegzout is op orde. Verwacht wordt dat de inkoop van wegzout lager is dan begroot.	10
Het elektriciteitsverbruik van de openbare verlichting over 2017 kent een positieve afrekening van € 8.000.	8
De aanbesteding van onderhoud elementenverhardingen gaan we aanbesteden via een raamovereenkomst voor 4 jaar. Deze voorbereiding kost meer tijd dan verwacht. Dit jaar vindt de aanbesteding en gedeeltelijke uitvoering nog plaats. De langere voorbereidingstijd zal geen invloed hebben op de uiteindelijke realisatie in 2021.	75
Groen	
Er zijn € 13.000 extra opbrengsten uit kapvergunningen ontvangen door een opgelegde compensatieplicht. Dit bedrag wordt gestort in het Groenfonds.	13
Vanwege de enorme overlast van de processierups zijn extra kosten gemaakt om de processierups te bestrijden en de overlast terug te dringen.	-20
Als gevolg van de storm in januari zijn er extra kosten gemaakt om bomen op te ruimen en herstelwerkzaamheden uit te laten voeren.	-33
Riolering en afwatering	
We hebben op diverse locaties noodreparaties uit moeten voeren. Meer dan gemiddeld ten opzichte van andere jaren.	-20
Er zijn een aantal kostbare huisaansluitingen aangelegd of hersteld van gemeentelijk eigendom.	-13
Met subsidies voor afkoppelen zijn we afhankelijk van de vraag van bewoners. Bij alle MOR projecten benaderen we burgers om te stimuleren af te koppelen. Ondanks dit blijven we afhankelijk van de vraag van burgers. Voor 2018 houden we dan ook een bedrag van € 15.000 over.	15
Voor 2018 is de rioolheffing bijgesteld op basis van de besluitvorming van de tarieven.	-386
Voor 2018 is de opbrengst grootverbruik bijgesteld op basis van de besluitvorming van de tarieven.	68
De mutaties op het product Riolering worden geëgaliseerd via de voorziening Riolering. Het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid is hiermee gewaarborgd.	336
Verkeer	
Wij hebben drie incidentele projecten gehad “bedankt dat je langzaam rijdt”. Ook zijn snelheidsdisplays aangeschaft. Hiervoor hebben wij gedeeltelijk incidenteel subsidie ontvangen. Deze projecten hebben meer gekost dan de ontvangen subsidie.	-10
Rijksinfra	
Op basis van de bestuursovereenkomst was een bijdrage aan de PHS in 2018 voorzien van € 597.000. We zijn in gesprek over de uitvoering van de wijzigingsovereenkomst waardoor deze bijdrage verschuift naar 2019.	597
Mutatie programmabudget	639
Verrekening met reserves	

Op basis van de eerdere bestuursovereenkomst is een bijdrage PHS gepland van € 597.000. Doordat deze bijdrage verschuift naar 2019 is de dekking vanuit de reserve Rijksinfra niet benodigd.	-597
Voor het kappen van bomen is een compensatieplicht opgelegd door middel van een bijdrage in het Groenfonds van € 13.000.	-13
Saldo	29

9. Bouwen en wonen

Wat is de status van de activiteiten?

Activiteiten van product: Ruimtelijke ordening	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Repareren/Actualiseren bestemmingsplan Buitengebied.	
Wanneer	Status omschrijving
1e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
De vaststelling van het bestemmingsplan wordt beoogd in het eerste kwartaal 2019. De actualisering van het bestemmingsplan vraagt meer tijd. Daarnaast is er nieuw provinciaal beleid gekomen dat eveneens in het plan verwerkt dient te worden.	
Activiteiten van product: Ruimtelijke ordening	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Actualiseren bestemmingsplannen De Baarzen – Vughtse Hoeven en Villapark – Loonsebaan.	De verplichting tot herziening van bestemmingsplannen (1x in de 10 jaar) zodat meest recente beleid en ontwikkelingen verwerkt kunnen worden. Tevens mogelijkheid tot reparatie vanwege achterhaald beleid of situaties.
Wanneer	Status omschrijving
Jaar begroting	Bijsturen
Status toelichting	
Omdat de visie van de Baarzen nog niet gereed is, is nog niet gestart met de herziening van De Baarzen. In plaats daarvan zal gestart worden met herziening van Taalstraat - Loyolalaan.	
Activiteiten van product: Ruimtelijke ordening	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Bestemmingsplan N65.	
Wanneer	Status omschrijving
4e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
Aangezien bestuurlijk gekozen is voor een nieuw voorkeursalternatief moet het bestemmingsplan en relevante onderzoeken aangepast worden. Om die reden loopt het bestemmingsplan vertraging op.	
Activiteiten van product: Ruimtelijke ordening	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Vervolg geven aan Centrum-ontwikkeling.	Afhankelijk van de vergunningentermijn kan gestart worden met de bouwwerkzaamheden ten behoeve van Centrum-Oost.
Wanneer	Status omschrijving
2e kwartaal	Niet haalbaar
Status toelichting	

Als gevolg van de matige bouwkundige staat van de Marktveldpassage heeft de ontwikkelende partij besloten zijn aanvraag omgevingsvergunning in te trekken. Er komt een nieuw plan. De verschijningsvorm van dit nieuwe plan stemt overeen met het plan waarvoor een omgevingsvergunning was aangevraagd. Het is de inzet van het College om binnen het nieuwe plan een aantal verbeteringen aan te brengen. Binnen het ingediende plan waren namelijk een aantal beperkingen aanwezig. Deze vloeiden voort uit het gegeven, dat de ontwikkelende partij moest werken vanuit een bestaande situatie. De bedoeling is om in 2019 te starten met de bouw.

Activiteiten van product:		Ruimtelijke ordening
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting	
Herstructureren van de Grote Zeeheldenbuurt.	In juni 2017 is de planopzet met 163 woningen geaccordeerd door college. Dit wordt uitgewerkt in een bestemmingsplan dat we in het tweede of derde kwartaal van 2018 aan uw raad ter vaststelling willen voorleggen. Sloop en start (her)bouw is op basis hiervan voorzien voor het derde kwartaal.	
Wanneer	Status omschrijving	
3e kwartaal	Bijsturen	
Status toelichting		
In het derde kwartaal wordt gestart met de ruimtelijke procedure. Dit betekent dat de vaststelling van het bestemmingsplan op zijn vroegst in het eerste kwartaal 2019 plaatsvindt. Reden voor deze vertraging is dat de ontwikkelaar inzicht moest hebben in haar ontwikkelpositie. Daarnaast was duidelijkheid over de ontwikkelingen rondom het spoor noodzakelijk. De eerste woningen worden opgeleverd in 2020.		
Activiteiten van product:		Wonen
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting	
Opstellen meerjarenplan woningbouw 2018-2021.	jaarlijkse actualisering woningbouwprogrammering, gekoppeld aan actualisering grondexploitaties. Gericht op doorstroming met nadruk op zorgwoningen (o.a. kangoeroe-woningen), betaalbare koopwoningen en middeldure en dure huurwoningen, duurzaam en levensloopbestendig gebouwd.	
Wanneer	Status omschrijving	
2e kwartaal	Bijsturen	
Status toelichting		
De actualisering van het woningbouwprogramma is in 2018 niet haalbaar, gelet op nog te maken regionale afspraken in RRO verband over de uitvoering van de Brabantse Agenda Wonen. De meest actuele planning gaat uit van een discussiedocument voor de raad in het laatste kwartaal van 2018 en een raadsvoorstel in het tweede kwartaal 2019. Dit wordt dan het meerjarenplan woningbouw 2019 -2022.		
Activiteiten van product:		Wonen
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting	
Maken afspraken in regionaal verband over de invulling en afstemming van het regionale van het woningbouwprogramma.	De basis hiervoor is de provinciale woningbouwprognose 2017 en de provinciale Agenda Wonen.	
Wanneer	Status omschrijving	
jaar begroting	Bijsturen	
Status toelichting		
Het maken van afspraken in regionaal verband is niet haalbaar gelet op nog te maken regionale afspraken in RRO verband over de uitvoering van de Brabantse Agenda Wonen.		
Activiteiten van product:		Wonen

Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Huisvesten van statushouders.		Voldoen aan de gemeentelijke huisvestingstaakstelling.	
Wanneer		Status omschrijving	
Jaar begroting		Bijsturen	
Status toelichting			
NB: de taakstelling huisvesting statushouders staat vermeld in zowel programma 9 alsook programma 5.			
Activiteiten van product:		Vergunning, toezicht en handhaving	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Vaststellen Omgevingsvisie.		De omgevingsvisie is een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie is één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet.	
Wanneer		Status omschrijving	
4e kwartaal		Bijsturen	
Status toelichting			
De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld met twee jaar. Naar verwachting treedt in 2021 de Omgevingswet in werking. Deze wet heeft als belangrijke doelstelling het eenvoudiger mogelijk maken van ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij horen de uitgangspunten: - Minder en overzichtelijkere regels; - Méér ruimte voor initiatieven. De wet heeft een enorme impact op de gemeentelijke organisatie. Het gaat er niet alleen om dat de huidige gemeentelijke plannen (structuurvisie, bestemmingsplannen, vergunningen, gemeentelijk beleid) moeten worden omgezet naar de instrumenten die de Omgevingswet introduceert (omgevingsvisie, omgevingsplan, omgevingsvergunning). Het betekent ook dat de organisatie anders moet worden ingericht. Er moet uitvoering worden gegeven aan de “één-loket-gedachte” en digitale informatie moet in één oogopslag beschikbaar zijn. In 2019 starten wij met het opstellen van het omgevingsplan en werken wij verder aan de omgevingsvisie.			
Activiteiten van product:		Milieu	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	
Lokaal Energie Akkoord.		Stakeholders ondertekenen gezamenlijk opgestelde energieakkoord.	
Wanneer		Status omschrijving	
1e kwartaal		Niet haalbaar	
Status toelichting			
Het LEA wordt samen met het energiebestemmingsplan opgepakt. Dit krijgt via burgerparticipatie vorm en zal pas eind 2020 gereed zijn.			
Activiteiten van product:		Overige gemeentelijke eigendommen	
Activiteitsnaam		Activiteitstoelichting	

Afstoten gemeentelijke accommodaties.	Aan de hand van de QuickScan en nadere besluitvorming werken we aan de verkoop van gemeentelijk vastgoed dat niet langer wordt ingezet voor de publieke taak: -School Molenven; start verkoop 1e kwartaal -Martinilaan woning; koopovereenkomst 1e kwartaal -Mariëllaschool; koopovereenkomst 2e kwartaal -Bibliotheek; passeren leveringsakte 1e kwartaal
Wanneer	Status omschrijving
1e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
Zowel de bibliotheek als de woning aan de Martinilaan zijn geleverd. Deze doelen zijn gerealiseerd. Het moment waarop de voormalig school Molenven in de markt wordt gezet, is uitgesteld. Begin 2018 is er een RIB verstuurd, waarin is aangegeven dat Woonwijze heeft afgezien van de aankoop. Het college doet nader onderzoek naar andere invulling. De verkoop van de Mariëllaschool loopt vertraging op. Wij zijn in overleg met de andere belanghebbende.	
Activiteiten van product: Overige gemeentelijke eigendommen	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
(Her)ontwikkelen van gemeentelijk vastgoed.	Herontwikkeling van (toekomstig) eigen locaties betreft (naast de grondexploitatie), de volgende locaties: -Rozenoord/Vlierthoek; Na het vaststellen van de verkoopkaders zetten we de locatie in de markt, 2018 -Van Rijkevorselstraat; we beoordelen een nieuw plan dat uitgaat van woningbouw 2e kwartaal, -Irenelaan; de locatie is verkocht. We zien toe op de naleving van de afspraken, 2018 -Elzenburg; na oplevering woningen maken we openbare ruimte woonrijp, 4e kwartaal -Schoonveld; na indienen bouwplan door de koper en onherroepelijk worden wijziging bestemmingsplan vindt overdracht plaats, 2e kwartaal -School De Baarzen en de Kwebben inclusief de gymzaal/school Hertog van Brabant; we werken aan een integraal plan voor het gebied, 2018 -Vught Centrum Zuid (De Wieken en de Baarzen); afhankelijk van nog te bepalen verkoopstrategie zetten wij de locatie op de markt. 4e kwartaal
Wanneer	Status omschrijving
4e kwartaal	Niet haalbaar
Status toelichting	
De herontwikkeling van (toekomstig) eigen locaties loopt grotendeels conform planning. Er is uitsluitend enige vertraging bij Vught Centrum Zuid (De Wieken en de Baarzen); De aspecten rondom de bestemmingsplanwijziging (waaronder bijvoorbeeld milieutechnische aspecten zoals bodemverontreiniging en vleermuizenonderzoek en ook geluidsonderzoek) hebben geleid tot enige vertraging voor wat betreft de procedure rondom het bestemmingsplan. naar verwachting leveren we de locatie conform planning in 2020.	
Activiteiten van product: Overige gemeentelijke eigendommen	
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Actualiseren pachtbeleid.	Uitgangspunten voor toewijzing en (duurzaam) gebruik grond.
Wanneer	Status omschrijving
2e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	

De actualisatie van de nota pachtbeleid is in voorbereiding. In het eerste helft van het jaar hebben diverse verkennende gesprekken plaatsgevonden met betrokken partijen om kennis en visie te delen. De uitgangspunten voor het beheren/uitgeven van agrarische gronden zal in het 4e kwartaal van 2018 aan het college ter vaststelling worden aangeboden. De raad zal hierover begin 2019 worden geïnformeerd.	
Activiteiten van product:	Overige gemeentelijke eigendommen
Activiteitsnaam	Activiteitstoelichting
Actualiseren nota Grondbeleid	De huidige kaders zijn sterk verouderd en behoeven een actualisatie.
Wanneer	Status omschrijving
3e kwartaal	Bijsturen
Status toelichting	
De actualisatie van het grondbeleid loopt een half jaar vertraging op. De nota zal medio 2019 ter besluitvorming worden aangeboden.	

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>	<i>Bedrag</i>
Ruimtelijke ontwikkeling	
Voor het Centrumplan Oost (CPO) komt een nieuwe aanvraag omgevingsvergunning. Bij de voorbereiding van deze vergunning is advies van derden noodzakelijk. Dit was niet voorzien.	30
Voor het CPO is een overeenkomst beschikbaar. Door de nieuwe aanvraag omgevingsvergunning gaan we deze overeenkomst aanpassen. De onvoorziene extra kosten brengen wij hierbij in rekening.	-30
Er wordt geïnventariseerd op welke wijze we de gelden van de "ruimte voor ruimte"-ontwikkeling ten behoeve van landschappelijke kwaliteitsverbeteringen gaan inzetten. Dit zal niet meer plaatsvinden in 2018.	450
Doordat de gelden van "ruimte voor ruimte" ten behoeven van de landschappelijke kwaliteitsverbetering in 2018 niet worden uitgegeven, zal er ook geen onttrekking plaatsvinden uit de beklemmende middelen.	-450
In verband met het ingestelde beroep tegen het bestemmingsplan 'Ruimte voor Ruimte Vught Zuid' zijn de gereserveerde bijdragen niet ontvangen in 2017, zoals verwacht, maar in 2018. De bijdragen zijn gelabeld voor investeringen in landschappelijke kwaliteitsverbeteringen. Tegenover de opbrengst staat een storting in het fonds Bovenwijkse Voorziening.	900
Uit overeenkomsten van ruimtelijke plannen voor derden ontvangen we opbrengsten die niet begroot zijn. Dit betreft enerzijds landschappelijke kwaliteitsverbeteringen (€258.000). Anderzijds betreft dit bijdragen in de ruimtelijke ontwikkeling (€ 59.000).	258 59
Tot slot wordt ook de ureninzet, niet zijnde publiekrechtelijk, bij derden in rekening gebracht (€ 50.000). Deze laatst is een voorlopig bedrag omdat de werkelijke kosten worden doorbelast. Bij de jaarrekening volgt de afrekening.	50
Bouwen	
De economie trekt aan en het bedrijfsleven groeit. De omzet van de bouwnijverheid en de vergunde bouwsom zijn verder toegenomen. Dit resulteert in meer vergunningaanvragen en toezicht door de gemeente. Hierdoor nemen ook de legesopbrengsten toe.	655
Advocaatkosten dossier Hotel IJzeren Man.	-20

Overige gemeentelijke eigendommen	
Door een actieve verkoop van reststroken zijn er extra inkomsten gegenereerd.	25
Door de verkoop van een strook grond zijn er extra inkomsten ontvangen.	37
Op diverse te verkopen gronden is bodemverontreiniging/asbest aangetroffen. De noodzaak tot aanvullende onderzoeken (-10) en sanering (-20) leidt tot een overschrijding (-30). Bij de verkoop van de bibliotheek zijn minder kosten gemaakt dan verwacht (+4).	-26
De extra afschrijving op de resterende boekwaarde van de locatie Mariëllaschool verplaatst zich naar 2019. Door de vertraging in de verkoop zijn deze kosten € 643.000 lager.	643
Door de vertraging in het verkoopproces van de Mariëllaschool wordt de verkoopopbrengst verwacht begin 2019. De verkoop van de locatie van Rijckevorstelstraat is eveneens verplaatst naar 2019.	-1.085
Door de verplaatsing van de verkoop van de Mariëllaschool naar 2019 vindt de vrijval van de voorziening voor het verwachte verlies ook een jaar later plaats.	-174
Per saldo een nadeel van € 616.000 welke via de reserves wordt verrekend.	
Ontwikkellocaties	
De ontwikkeling van de locatie wordt steeds concreter. We hebben een stedenbouwkundig ontwerp van de locatie laten maken. Ook zijn de verschillende onderzoeken in gang gezet. De daarmee geraamde planvoorbereidingskosten vallen € 25.000 hoger uit dan geraamd	-25
Mutatie programmabudget	1.297
Verrekening met reserves	
De vertraging in de verkoop van de locaties Mariëllaschool en van Rijckevorsel hebben tot gevolg dat de opbrengsten pas in 2019 binnenkomen. De storting in de reserves van deze (netto) opbrengsten van € 616.000 komt daarmee te vervallen.	+616
Voor ruimtelijke projecten (zie toelichting bij Ruimtelijke planvorming) zijn bijdragen ontvangen van respectievelijk € 258.000 en € 59.000 die ten gunste van het Fonds Bovenwijkse Voorzieningen worden gebracht.	-258 -59
Voor de ontwikkeling van Ruimte voor Ruimte kavels op Vught Zuid is een bedrag van € 900.000 ontvangen. Deze bijdrage is bestemd voor landschappelijke kwaliteitsverbeteringen en wordt gestort in het fonds Bovenwijkse Voorzieningen.	-900
Saldo	696

3. Algemene dekkingsmiddelen, ondersteunende producten en kostenplaatsen

Algemene dekkingsmiddelen

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>		Bedrag
Gemeentelijke belastingen		
Er zijn minder opbrengsten reclameheffing wegens leegstand en een lichte daling van de WOZ-waarde van niet-woningen.		-6
De stijgende lijn van het aantal overnachtingen heeft zich voortgezet. Dit beeld wordt bevestigd door de prognoses die van de aanbieders ontvangen zijn. Dit resulteert in meeropbrengsten toeristenbelasting.		40
Door een lagere taxatiewaarde WOZ en jurisprudentie zijn de OZB- opbrengsten van niet- woningen lager. De lagere WOZ-waarde heeft een gunstig effect op de algemene uitkering uit het gemeentefonds.		-209
Naar verwachting leiden de nog te beschikken objecten en areaaluitbreiding tot meeropbrengsten OZB woningen.		40
Algemene uitkeringen		
In de maartcirculaire zijn kosten opgenomen voor taakstellingen. De hiervoor opgenomen stelpost valt vrij omdat de taakstellingen in de meicirculaire niet zijn opgenomen.		150
Septembercirculaire		
Op 18 september 2018 “Prinsjesdag” is de septembercirculaire gemeentefonds 2018 verschenen. Hierover is een raadsinformatiebrief toegestuurd. De effecten over 2017 zijn € 48.000 nadelig en over 2018 € 488.000 nadelig. Voor € 9.000 dienen kosten gemaakt te worden voor het beschut werken.		-545
Dit betreft aanpassingen op basis van de meicirculaire. Deze verschillen worden voornamelijk veroorzaakt door hoeveelheidsverschillen en doorgerekende loon- en prijscompensaties. De mutaties zijn toegelicht in de raadsinformatiebrief van de meicirculaire.		438
Mutatie programmabudget		-93
Verrekening met reserves		0
Saldo		-93

Ondersteunende producten

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>		Bedrag
P&O		
De juiste persoon op de juiste plek is cruciaal, zeker waar het solistische functies betreft. In deze tijd van economische voorspoed is het lastig om goede mensen te vinden. Daarom maken we tijdelijke gebruik van een extra wervingskanaal.	-6	
Administratie		
Voor complexe BTW vraagstukken is een contract afgesloten met een fiscaal adviseur. Omdat BTW een steeds prominentere rol heeft vanuit de regelgeving is extra budget noodzakelijk.	-6	
Huisvesting		
In verband met een defecte pomp van de vijver is in 2017 meer water verbruikt dan normaal. Hierdoor is ons een naheffingsaanslag voor zuiveringsheffing en rioolheffing opgelegd.	-14	
Mutatie programmabudget	-26	
Verrekening met reserves	0	
Saldo	-26	

Kostenplaatsen

Toelichting

<i>Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel -/- = nadeel)</i>	<i>Bedrag</i>
Clustervoorziening Vught Noord	
Het gebouw is dermate complex dat schoonmaak extra geld kost.	-40
Er is meer onderhoud aan installaties en preventieve controlewerkzaamheden uitgevoerd.	-20
Personeel gemeentebreed	
De toename wordt voor € 50.000 veroorzaakt door noodzakelijke inzet op ruimtelijke projecten, niet publiekrechtelijk van aard. Deze kosten worden verplicht verhaald bij projectontwikkelaars. Daarnaast is er, vanwege de groeiende economie, een grote toename in de aanvragen voor omgevingsvergunningen. Dit vraagt extra inzet van medewerkers (vooralsnog € 200.000), die gedekt worden uit de legesopbrengsten. Bij de jaarrekening is de werkelijke inzet bekend. Voor 38.000 komt de stijging van kosten voort uit de uitbreiding van de Martinihal, waardoor de kosten voor beheer toenemen.	-288
Kapitaallasten	
De achterblijvende investeringen uit 2017 hebben een positief effect op onze kapitaallasten van € 107.209. In Burap I is hiervan reeds € 95.000 opgenomen als voordelig saldo. In Burap II is er nog een aanvullend voordeel van € 12.209.	12
Mutatie programmabudget	-335
Verrekening met reserves	0
Saldo	-335

4. Overige rapportage onderwerpen

4.1 Personeel

Personeelsbudget

		Wijziging Primitief Burap I	Wijziging Burap II	Inc. Wijz.	JEV	Verschil
Regulier personeel (PIL)	12.444	33	-529	11.948	11.948	0
Inhuur personeel (PNIL)	445	-33	853	1.265	1.265	0
Inhuur (tlv) projecten en grexen	355	48	150	553	553	0
<i>Subtotaal budget personeel</i>	<i>13.244</i>	<i>48</i>	<i>474</i>	<i>13.766</i>	<i>13.766</i>	<i>0</i>
<i>Overige salariskosten</i>						
Raads- en commissieleden	285	15	0	300	300	0
Burgemeester en wethouders	455	0	24	479	479	0
Overige (begraafpl., carillon, trouwambtenaren)	32	0	0	32	32	0
<i>Subtotaal overig</i>	<i>771</i>	<i>15</i>	<i>24</i>	<i>810</i>	<i>810</i>	<i>0</i>
Totaal budget	14.015	63	498	14.576	14.576	0

Door het tijdelijk inhuren van personeel bij vacatures vinden er verschuivingen plaats tussen het budget voor regulier personeel en inhuur.

De toename van personele inzet bij burap II bedraagt € 498.000. Dit wordt veroorzaakt door noodzakelijke inzet op ruimtelijke projecten € 50.000, een grote toename in de aanvragen voor omgevingsvergunningen van € 200.000 en voor € 38.000 komt de stijging van kosten voort uit de uitbreiding van de Martinihal. In totaal € 288.000 (zie hiervoor de toelichting bij de Kostenplaatsen).

De overige personele lasten betreffen: inzet op projecten en grexen, welke kosten worden gedekt binnen de projecten (€ 150.000). Extra inzet op het sociaal domein, waar externe budgetten tegenover staan (€ 36.000). Tot slot de formatieve uitbreiding bij het college (€ 24.000).

Een en ander is grotendeels incidenteel en komt slechts deels ten laste van de exploitatie.

4.2 Sociaal domein

Vanaf 2019 worden alle ontwikkelingen in het sociaal domein integraal in het programma Meedoen opgenomen en niet meer in een aparte paragraaf Sociaal domein.

Ontwikkelingen die nu meldingswaardig zijn voor de tweede helft van 2018 zijn en die u terugvindt in BURAP 2:

- Het nieuwe inkoopbeleid voor de gespecialiseerde hulp voor jeugd en Wmo wordt regionaal voorbereid met als doel een nieuw inkoopbeleid per 2020.
- In voorbereiding op besluitvorming over de toekomst van de WSD wordt de lokale pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding uitgevoerd.
- Het lokaal budgetbeheer is een succes en daarom is halverwege 2018 een tweede budgetcoach ingezet.

4.3 Rijksinfra

N65

Voor de N65 is de opdracht gegeven om optimalisaties van het voorkeursalternatief verder uit te werken. De uitwerking geeft duidelijkheid over de mogelijke uitbreiding van de verdiepte ligging in Vught vanaf Craijenstein en het ongelijkvloers realiseren van de kruisingen Boslaan – Vijverbosweg en in Helvoirt het ongelijkvloers realiseren van de kruising Torenstraat – Molenstraat. Dit betekent vertraging voor het bestemmingsplan omdat besluitvorming hierover moet worden afgewacht voordat de procedure verder kan worden gebracht.

PHS

Juni 2018 is de wijzigingsovereenkomst PHS ondertekend, hierdoor ontstaat de mogelijkheid voor het project om BTW te gaan compenseren. Daarnaast is in de overeenkomst opgenomen de mogelijkheid om de bijdragen aan PHS ineens te voldoen. De opgenomen bijdragen PHS zullen niet in 2018 worden voldaan, maar volgens de wijzigingsovereenkomst.

4.4 Subsidies

4.4.1. Realisatie op begrote subsidieverwachtingen

Voor 2018 is een subsidieprogramma vastgesteld met een omvang van € 4.030.382,00. De subsidiegelden zijn verdeeld over de programma's Jeugd & Onderwijs, Leefbaarheid en Arbeid, Zorg en Inkomen. Toewijzing van subsidiemiddelen vindt plaats door het College volgens de door de Raad vastgestelde beoordelingscriteria in de subsidieverordening en de daaraan gerelateerde regelgeving.

Tot medio september hebben we 14 projecten ondersteund via de regeling projectsubsidies. Er is nu nog € 18.422,00 te besteden binnen het budget projectsubsidies.

Naar verwachting zal het beschikbaar gestelde subsidiebudget nagenoeg geheel besteed worden.

Onderstaand een overzicht van de verdeling van de subsidiegelden en de toegekende budgetten.

Verdeling subsidiegelden	Subsidiebudget 2018	Besteding 2018
Budgetsubsidie	2.992.720	2.992.720
Budget-basissubsidie	693.703	691.569
Stimuleringsubsidie	300.699	300.696
Projectsubsidie	41.260	22.838

Waarderingssubsidie	2.000	1.000
TOTAAL	4.030.382	4.008.823

Naast het subsidieprogramma zijn er ook nog de projectsubsidies afkoppelen en aansluiten riolering. Voor 2018 is hier een budget van € 81.040,-- voor beschikbaar gesteld. Medio augustus is € 37.700,-- besteed.

4.4.2. Incidentele subsidies

Op 2 juni 2009 heeft u het college van B&W gemandateerd om te beslissen op aanvragen om subsidies die niet gebaseerd zijn op de Subsidieverordening tot een maximum van € 20.000 per aanvraag. Dit onder de voorwaarden dat:

- de te verstrekken subsidie past binnen de budgetten zoals opgenomen in de productenraming en voldoet aan de beleidsuitgangspunten zoals genoemd in de programmabegroting
- dat in de bestuursrapportages en de jaarrekening de verleende incidentele subsidies in een afzonderlijke paragraaf worden verantwoord.

Tot op heden zijn er 9 incidentele subsidies verstrekt die voldoen aan de criteria onder a genoemd. Het betreft de onderstaande posten:

De incidentele subsidie van Avulo viel buiten de bevoegdheid van het college en is middels een raadsvoorstel akkoord bevonden.

Subsidie aanvrager	Besteding 2018	Incidentele subsidie verstrekt voor
Avulo	€ 22.450	Opstartkosten
Stichting Anders Bezig zijn	€ 5.000	Winterschool 2018
Stichting Anders Bezig zijn	€ 1.000	Kennismakingsprogramma DePetrus
Stichting Anders Bezig zijn	€ 5.000	Een bijdrage in de verhuiskosten
Stichting Erfgoed Vught	€ 8.000	Het verrichten van activiteiten op het gebied van erfgoed en vrijetijdseconomie
Stichting Anders Bezig Zijn	€ 4.700	Huur van ruimte bij Reinier van Arkel
Stichting Anders Bezig Zijn	€ 1.525	De pilot houtbewerking voor het cursusseizoen 2018/2019
Stichting Zwerfkant Vught	€ 500	Het vangen, neutraliseren en terugplaatsen van zwervkatten in de gemeente Vught
Onze Musical	€ 5.400	Het geschikt maken van gebouw Elzenburg voor de cultuureducatie van Onze Musical
Wijksteunpunten	€ 1.250	Opening wijksteunpunt
TOTAAL	€ 54.825	

4.5 Grondexploitatie

Algemeen

In juni 2018 heeft de raad het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf 2018-2021 vastgesteld. Deze dient als basis voor de paragraaf grondbeleid van deze bestuursrapportage.

Projecten

Stadhouderspark

Deelgebied Parkbos:

De ontwikkeling loopt conform planning. De laatste grondgebonden woningen zijn nagenoeg allemaal opgeleverd. Het appartementencomplex De Stadhouders is recent opgeleverd. De bouw van het laatste appartementencomplex (Willem de Zwijger, 16 appartementen) start in het najaar 2018. Na de oplevering van dit appartementencomplex maken we het omliggende gebied woonrijp.

Deelgebied Kazerne:

Het appartementencomplex De Colligny wordt conform planning in het eerste kwartaal van 2019 opgeleverd. Daarna maken we het omliggende gebied woonrijp en leggen we de parkeerplaatsen aan. Het gebouwtje het Koepeltje is particulier eigendom en nog niet ingevuld. Mogelijk dat er in 2018 een horecavoorziening gestart gaat worden. Daarna kunnen we het omliggende gebied woonrijp maken.

Dorpsrand:

Gelet op het animo en de optieverzoeken verwacht BPD dat binnen nu en twee jaar alle kavels verkocht zullen zijn. Afhankelijk van de verkoop van de kavels maken we het gebied woonrijp.

Kamers (strook Klaassen):

De verkoop van de woningen is gestart. Conform planning maken we het gebied binnenkort bouwrijp zodat we de gronden eind 2018 kunnen leveren.

De Koepel

Alle kavels zijn geleverd. Naar verwachting maken we het gebied in 2018 woonrijp.

Isabellaveld

De ontwikkeling van 43 woningen is conform planning definitief gegund aan een ontwikkelende partij. De gerealiseerde grondopbrengst is substantieel hoger dan geraamd. Conform planning maken we de gronden eind 2018 bouwrijp waarna de levering kan plaatsvinden.

Programmatistische resultaatverwachting

Omdat het Meerjarenplan woningbouw pas later aan de raad wordt voorgelegd leggen we ook dan pas een verwachting voor 2018 en verder aan u voor.

Financiële resultaatverwachting

In juni 2018 werd het geactualiseerde uitvoeringsprogramma grondexploitaties aan de raad aangeboden. In maart 2019 zal een gehele bijstelling van de financiële resultaatverwachting aan u worden voorgelegd middels het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf 2019-2022.

Als gevolg van de genoemde substantieel hogere opbrengst bij Isabellaveld zal deze grondexploitatie positief worden bijgesteld. Deze bijstelling ziet echter niet op 2018 aangezien de gronden in 2019 worden geleverd.

Het verwachte financiële exploitatieresultaat voor 2018 zal op basis van de huidige stand van zaken in de BIE's niet wijzigen.

Risico inschatting

Op dit moment zien wij geen aanleiding om de bij het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf genoemde verwachte risico's voor de BIE's aan te passen.

De overige verwachte risico's binnen de grondexploitatie kunnen door de reserve grondexploitatie worden afgedekt. Feitelijke bijstelling van de risico's vindt plaats bij de Actualisatie uitvoeringsprogramma grondbedrijf 2019-2022 dat begin 2019 aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd.

4.6 Kapitaallasten

De achterblijvende investeringen uit 2017 hebben een positief effect op onze kapitaallasten van 107.209. In Burap I is hiervan reeds € 95.000 opgenomen als voordelig saldo. In Burap II is er nog een aanvullend voordeel van € 12.000.

4.7 Post onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven is een budget van € 60.000 beschikbaar in 2018. Bij het opmaken van deze Bestuursrapportage is hier nog geen beroep op gedaan.

5. Investeringsprogramma

In deze paragraaf geven we inzicht in de te verwachten afwijkingen op de investeringskredieten. In totaal is er € 15,7 miljoen aan kredieten beschikbaar gesteld voor boekjaar 2018. Hiervan betreft ruim € 5,7 miljoen investeringskredieten voor de openbare ruimte (MOR-kredieten). De overige investeringen van ruim € 10 miljoen houden verband met onder andere het sport, onderwijs en de gemeentelijke bedrijfsvoering. Omdat de MOR-kredieten een groot deel van het totaal beslaan zullen we deze allereerst aan bod laten komen. Hierna volgt een toelichting op de overige investeringen.

5.1. Toelichting investeringen MOR

In totaal is voor de jaarschijf 2018 een krediet van € 5,7 miljoen beschikbaar ten behoeve van het MOR. Dit bestaat uit de volgende componenten:

- Bij jaarrekening 2017 is een krediet van € 1 miljoen doorgeschoven naar boekjaar 2018.
- In de begroting 2018 is voor jaarschijf 2018 een krediet van € 4,7 miljoen beschikbaar gesteld.

Hiervan is half september 2018 € 2,7 miljoen uitgegeven. We verwachten netto nog € 2,3 miljoen uit te geven. Dit zorgt voor een onderschrijding van € 0,7 miljoen die bestaat uit de volgende componenten:

Projecten in voorbereiding en doorlopen in 2019

Een aantal projecten zijn in voorbereiding maar nemen we later in uitvoering. Van de beschikbare investeringskredieten zal op basis van de huidige planning € 870 k pas in 2019 uitgegeven worden. De belangrijkste afwijkingen zijn:

De start van het project Emmasingel verwachten we medio 2019.

De fietsbrug ter plaatse van de rotonde Heunweg-Postweg is nog in voorbereiding waardoor de bijdrage van € 375.000 aan de gemeente 's-Hertogenbosch nog niet uitgekeerd is.

Aansluitend op de duurzaamheidsambities op het bestuursakkoord wordt de verlichting van de openbare ruimte vervangen door LED, dit is opgenomen in de programmabegroting 2019, het vervangen van de armaturen voeren we samen met het verleden de komende jaren uit. Hiervoor hebben we het restantkrediet van 2018 (€ 73.000,-) nodig.

Investerings en vervangingen van pompen en gemalen besteden we voor twee jaar uit. De voorbereiding hiervan heeft meer tijd gekost dan gepland, waardoor de realisatie van het tweejarig project in 2019 wordt uitgevoerd. Hierdoor zal het restbudget van 2018 (€ 130.000,-) doorschuiven naar 2019.

Daarnaast worden er een aantal kleine kredieten overgeboekt naar 2019. Het betreft hier onder andere: werkzaamheden die zijn vertraagd in afwachting op de verdere beslissingen rondom N65.

Projecten die gereed zijn in 2018

Op de investeringen die gereed zijn in 2018 verwachten we een voordelig saldo van € 180.000.

Dit is in de eerste plaats veroorzaakt door een gunstige aanbesteding bij Leeuwensteinlaan.

Daarnaast door lagere projectkosten door Moleneindplein. Dit is veroorzaakt doordat de raming van een externe partij op basis van een eerste ontwerp is gemaakt. Nadere detaillering heeft geresulteerd in een verlaging van het benodigde bedrag.

Projecten met een verwachte afwijking

Voor een aantal projecten wordt een afwijking op het investeringskrediet van per saldo +/- 250K.

De belangrijkste oorzaken zijn:

Er is meer uitgegeven door de scoopuitbreiding op de locatie Elzenburg. We hebben het traject Lidwinastraat, van Baarzenstraat tot Brabantlaan, volledig integraal vervangen. De verwachte extra uitgaven zijn € 100.000.

In verband met de uitbreiding van de scoop met een extra standplaats en extra projectwerkzaamheden (meerwerk) zijn de kosten € 48.000 hoger uitgevallen dan begroot.

5.2. Toelichting overige investeringen

Projecten die doorlopen naar 2019

Diverse begrote investeringen ondervinden een vertraging. De belangrijkste zijn:

De beweegzaal bij de Springplank voor € 850K. Het project is in evaluatie. In het vierde kwartaal volgt een raadsvoorstel.

Sportpark Bergenshuizen voor € 112K. Vanwege onzekerheid over herinrichting met betrekking tot de ontwikkeling van voetbalvereniging Zwaluw doorschuiven.

De bijdrage aan de Wolfskamerweg vanuit Rijksinfra voor € 217K die voorzien was voor 2018 verplaatst naar achteren in de tijd.

Investerings in het Informatiebeleid voor € 170K. Dit betreft met name uitgaven in verband met de Omgevingswet en de vervanging van de telefooncentrale.

Voor 2018 zijn investeringskredieten opgenomen voor de vervanging van vloerbedekking en bureaustoelen voor respectievelijk € 125.000 en € 75.000. In de programmabegroting 2019 is een investeringskrediet voor de verlichting gemeentekantoor opgenomen van € 125.000.

Ondertussen is vastgesteld dat het gemeentekantoor een besturingssysteem voor verlichting heeft wat niet langer onderhouden kan worden, waardoor we steeds vaker te maken hebben met storingen. Tegelijkertijd willen we verleiden om onze duurzaamheidsambities te realiseren. Het bundelen van deze vervanging wijst uit dat hiervoor ongeveer € 300.000 nodig is.

Voorgesteld wordt om hiervoor ook de investeringskredieten uit 2018 in te zetten. De vervanging van vloerbedekking en bureaustoelen wordt dus ingehaald door de urgentie rondom de (verduurzaming) van de verlichting en vindt alleen in noodzakelijke gevallen plaats.

Bijlage I: Aanpassingen meerjarenbegroting

	2018
Meerjarenbegroting 2018-2021 (incl. wijz.)	-190.714
Aanpassingen Burap II	2018
<i>Programma 1: Burger en bestuur</i>	
Pensioenverplichting voormalig wethouders	-54.000
Uitbreiding college	-24.096
<i>Programma 2: Veiligheid</i>	
Restitutie Veiligheidsregio	24.001
<i>Programma 3: Jeugd en onderwijs</i>	
Gymonderwijs Het Zuiderbos	-10.590
Eindafrekening Jeugdzorg 2016 en 2017	51.827
<i>Programma 4: Leefbaarheid</i>	
Kosten afbouw subsidie De Speeldoos	-15.000
Tekort JC Elzenburg	-36.000
Sportzaal Lidwina	-18.230
Gymzaal De Kwebben	-5.480
Subsidie NMKV	-150.000
<i>Programma 5: Zorg, arbeid en inkomen</i>	
Rijksbijdrage Bijstandsbesluit Zelfstandigen	-100.240
Rijksuitkering inkomensvoorzieningen	+174.711
Meedoenregeling	-15.000
WSD dividend uitkering	53.000
Doorbetaling uitvoering WSW klassiek	-159.606
Woonvoorzieningen	30.000
Huishoudelijke hulp	150.000
Collectieve zorgverzekering	-13.000
Persoonsgebonden budgetten WMO	30.000
Eigen bijdragen huishoudelijke hulp	-75.000
<i>Programma 6: Economische zaken</i>	
Doorbetaling reclameheffing centrummanagement	5.500
<i>Programma 7: Afval</i>	
Stortingsvergoeding huishoudelijk afval	-10.000
Ophaalkosten huisvuil	-18.250
Opbrengst oud papier	-45.000
Aankoop plastic huisvuil zakken	-20.000
Kosten milieustraat	-12.000

<i>Programma 8: Openbare ruimte</i>	
Wegenzout	10.000
Onderhoud elementenverharding	75.000
Electriciteitsverbruik openbare verlichting	8.000
Processierups	-20.000
Stormschade januari	-33.451
Compensatieplicht kapvergunning	13.000
Subsidies afkoppelen riolering foutieve aansluiting	15.000
Rioolheffing kleinverbruik	-386.000
Rioolheffing grootverbruik	67.575
Rioolaansluitingen	-13.000
Noodreparaties riolering	-20.000
Egalisatievoorziening riolering	336.425
Verkeerseducatie	-10.075
<i>Programma 8: Rijksinfra</i>	
Bijdrage PHS	597.000
<i>Programma 9 Bouwen en wonen</i>	
Centrum Plan Oost externe expertise	-30.000
Centrum Plan Oost doorberekening derden	30.000
Bijdragen ruimtelijke plannen derden	367.000
Ruimte voor ruimte landschappelijke verbetering	450.000
Ruimte voor ruimte bijdrage Provincie	-450.000
Bestemmingsplan Ruimte voor Ruimte Vught-Zuid	900.000
Advocaatkosten locatie IJzeren Man	-20.000
Leges omgevingsvergunningen	655.000
Opbrengst verkoop reststroken	25.000
Grondverkopen	37.000
Verkoopkosten van grondtransacties	-26.000
Boekwaarde Mariëllaschool	643.312
Vrijval voorziening verlies Mariëllaschool	-174.364
Vertraging verkoop Mariëllaschool, van Rijckevorselstraat	-1.085.000
Planvorming Rozenoord/Vlierthoek	-24.833
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	
Reclameheffing	-5.500
Toeristenbelasting	40.000
OZB eigenarenheffing woningen	40.273
OZB gebruikersheffing niet-woningen	-209.000
Stelpost taakstellingen uitkering gemeentefonds	150.000
Aanpassingen meicirculaire gemeentefonds	438.227
Septembercirculaire	-545.174
<i>Overhead</i>	
Wervingskosten personeel	-5.710

Fiscale expertise	-6.000
Waterpomp vijver Raadhuis	-14.000
<i>Kostenplaatsen</i>	
Beheer Martinihal	-37.500
Clustervoorziening Vught Noord	-59.806
Personele kosten projecten derden	-50.000
Capaciteit omgevingsvergunningen	-200.000
Kapitaallasten	12.209
<i>Mutaties reserves</i>	
Bijdrage NMKV uit algemene reserve	150.000
Compensatieplicht kapvergunning Groenfonds	-13.000
Mutatie bijdrage reserve Rijksinfra	-597.000
Ruimte voor Ruimte kavels Vught Zuid	-900.000
Bijdragen landschappelijke kwaliteitsverbetering	-258.000
Bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen in Fonds Bovenwijks	-59.000
Vertraging verkoop Mariëllaschool	616.052
<i>Subtotaal mutaties Burap II</i>	<i>161.207</i>
Totaal bijgestelde verwachting 2018	-29.507

Bijlage II: Afkortingenlijst

BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatie Fonds
BIE	Bouwgronden In Exploitatie
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CPO	Centrum Plan Oost
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
DVR	De Vughtse Regeling
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
HHT	Huishoudelijke Hulp Toeslag
IHP	Integraal Huisvestings Plan
JJC	Jeugd- en Jongeren Centrum
JEV	Jaar Einde Verwachting
LEA	Lokaal Energie Akkoord
MOR	Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte
NMKV	Nationaal Monumenten Kamp Vught
OZB	Onroerend Zaak Belasting
OZB	Onroerende Zaak Belasting
PGB	Persoons Gebonden Budget
PHS	Programma Hoogfrequent Spoor
P&C	Planning & Control
P&O	Personeel & Organisatie
RDW	RijksDienst voor Wegverkeer
RRO	Regionaal Ruimtelijk Overleg
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VVP	Verkeers- en Vervoers Plan
VVT	Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSD	Werkvoorziening Schap de Dommel
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WOZ	Waardering onroerende zaken